

Ang Nakatagong Kasaysayan ng Talata Apatnapu — Bilang Dalawampu't Siyam

Ezekiel Bilang Sampu

Jeff Pippenger

2026-08-31

Maraming kamangha-mangha at mahahalagang makahulang guhit at katotohanan sa aklat ni Ezekiel. Sa mga biblikal na paglalarawan ng mga propeta sa loob ng templo, si Ezekiel ang higit sa lahat ng iba pa na tumutukoy sa mga gulong sa loob ng mga gulong. Ang mga gulong na iyon, ayon kay Sister White, ay kumakatawan sa masalimuot na pag-uugnayan ng gawaing pantao na naglalarawan sa pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa panahon ng huling ulan. Ang mga pangyayaring iyon ay inihaharap ng propeta nang siya ay maging bahagi ng hula sa isang isinagawang talinghaga, gaya noong si Ezekiel ay nahiga sa kaniyang kaliwa at pagkatapos ay kanang tagiliran sa paglalarawan sa ikaapat na kabanata ng pagkubkob sa Jerusalem. Mayroon ding labintatlong tiyak na petsa na bumabalangkas sa kasaysayan ni Ezekiel, at sa paggawa nito ay ibinibigay ang mga palatandaan ng panahon ng huling ulan, kapag ang sandaan at apatnapu't apat na libo ay tinatatakan. May mga katotohanang inihahatid hindi lamang sa pamamagitan ng mga petsa, kundi gayundin sa pamamagitan ng mga bilang gaya ng labimpito, labinsiyam, dalawampu't lima, pitumpu, apatnapu, tatlong daan at siyamnapu at, mangyari pa, tatlumpu. Ang isa pang bilang na marahil ay siyang pinakamahalagang bilang sa aklat ni Ezekiel ay ang bilang na sandaan at limampu. Gayunman, ang bilang na sandaan at limampu ay hindi matatagpuan sa aklat ni Ezekiel. Subalit, taludtod sa ibabaw ng taludtod—naron iyon.

Ang bilang na isang daan at limampu ay makahulang nakapaloob sa loob ng linya ng pagkubkob, at ang pagkubkob ay isang natatanging makahulang linya; o kung inyong iibigin, ang pagkubkob ay isang gulong. Ang isang makahulang linya ng kasaysayan ay laging nagtataglay ng isang alpha at omega, at sa paggawa nito ang mga katangian ng alpha at omega ay dapat maipakita sa simula at wakas ng linya, o kung hindi ay hindi iyon isang linya. Ang pangyayaring alpha ng pagkubkob ay ang pagkamatay ng asawa ni Ezekiel, at ang wakas ng pagkubkob ay ang pagkamatay ng kasintahang babae ni Cristo, gaya ng kinakatawan ng pagkawasak ng Jerusalem.

At aking nakita, akong si Juan, ang bayang banal, ang bagong Jerusalem, na nananaog mula sa Dios buhat sa langit, na nahahandang gaya ng isang kasintahang babae na nagagayakang talaga sa kaniyang asawa. At narinig ko ang isang malakas na tinig mula sa langit na nagsasabi, Narito, ang tabernakulo ng Dios ay nasa mga tao, at siya'y tatahang kasama nila, at sila'y magiging kaniyang bayan, at ang Dios din ay sasa kanila, at magiging kanilang Dios. At papahirin ng Dios ang bawa't luha sa kanilang mga mata; at hindi na magkakaroon pa ng kamatayan; hindi na magkakaroon pa ng dalamhati, o ng pagtangis, o ng hirap man: sapagka't ang mga bagay nang una ay nangaparam na. At ang nakaluklok sa luklukan ay nagsabi, Narito, ginagawa kong bago ang lahat ng mga bagay. At sinabi niya sa akin, Isulat mo: sapagka't ang mga salitang ito ay tapat at tunay. At sinabi niya sa akin, Naganap na. Ako ang Alpha at ang

Omega, ang pasimula at ang wakas. Ang nauuhaw ay aking paiinuming walang bayad sa bukal ng tubig ng buhay. Ang magtagumpay ay magmamana ng lahat ng mga bagay; at ako'y magiging kaniyang Dios, at siya'y magiging aking anak. Nguni't sa mga duwag, at sa mga hindi sumasampalataya, at sa mga kasuklamsuklam, at sa mga mamamatay-tao, at sa mga mapakiapid, at sa mga manggagaway, at sa mga mapagsamba sa diosdiosan, at sa lahat ng mga sinungaling, ang kanilang bahagi ay sa dagatdagatang nagniningas sa apoy at asupre; na siyang ikalawang kamatayan. At lumapit sa akin ang isa sa pitong anghel na may pitong mangkok na puno ng pitong huling salot, at nagsalita sa akin, na sinasabi, Halika rito, ipakikita ko sa iyo ang kasintahang babae, ang asawa ng Cordero. Apocalipsis 21:2-9.

Namatay ang asawa ni Ezekiel sa pagsisimula ng pagkubkob, at siya roon ay tinukoy bilang "kinasasabikan ng" mga "mata" ni Ezekiel; at sa pagwasak ng Jerusalem na inilahad sa gayon ding kabanata, ang Jerusalem ay tinukoy bilang "ang kinasasabikan" ng mga "mata" ng Israel.

Muli, nang ikasiyam na taon, nang ikasampung buwan, nang ikasampung araw ng buwan, ang salita ng Panginoon ay dumating sa akin, na nagsasabi, ... Muli, ang salita ng Panginoon ay dumating sa akin, na nagsasabi, Anak ng tao, narito, aalisin ko sa iyo sa isang hampas ang kinagigiliwan ng iyong mga mata: gayunma'y huwag kang managhoy ni umiyak man, ni pumatak man ang iyong mga luha. Magpigil ka sa pagdaing, huwag kang magluksa para sa patay, itali mo sa iyo ang putong sa iyong ulo, at isuot mo ang iyong mga panyapak sa iyong mga paa, at huwag mong takpan ang iyong mga labi, at huwag mong kainin ang tinapay ng mga tao. Kaya nagsalita ako sa bayan nang kinaumagahan: at nang kinagabihan ay namatay ang aking asawa; at ginawa ko nang kinaumagahan ang gaya ng iniutos sa akin. At sinabi sa akin ng bayan, Hindi mo ba sasabihin sa amin kung ano ang kahulugan sa amin ng mga bagay na ito, na iyong ginagawa nang gayon?

At ako'y sumagot sa kanila, Ang salita ng Panginoon ay dumating sa akin, na nagsasabi, Salitain mo sa sambahayan ng Israel, Ganito ang sabi ng Panginoong Diyos; Narito, aking lalapastanganin ang aking santuwaryo, ang kadakilaan ng inyong kalakasan, ang kinasasabikan ng inyong mga mata, at yaong kinahahabagan ng inyong kaluluwa; at ang inyong mga anak na lalaki at ang inyong mga anak na babae na inyong iniwan ay mangabubuwal sa pamamagitan ng tabak. At gagawin ninyo ang gaya ng aking ginawa: hindi ninyo tatakpan ang inyong mga labi, ni kakainin ang tinapay ng mga tao. At ang inyong mga turbante ay mapapasa inyong mga ulo, at ang inyong mga panyapak ay mapapasa inyong mga paa: hindi kayo magdadalamhati ni iiyak man; kundi mangangayayat kayo dahil sa inyong mga kasamaan, at mananaghoy ang isa't isa.

Sa gayo'y si Ezekiel ay magiging tanda sa inyo: ayon sa lahat ng kaniyang ginawa ay gayon ang inyong gagawin; at pagka ito'y dumating, inyong malalaman na ako ang Panginoong Dios. Gayon din naman, ikaw, anak ng tao, hindi бага sa araw na aking kunin sa kanila ang kanilang kalakasan, ang kagalakan ng kanilang kaluwalhatian, ang nasa ng kanilang mga mata, at yaong pinaglalagyan nila ng kanilang pagiisip, ang kanilang mga anak na lalake at ang kanilang mga anak na babae, Na siya na makatakas sa araw na yaon ay paroroon sa iyo, upang ipabalita sa iyo at iyong marinig ng iyong mga tainga? Sa araw na yaon ay mabubuka ang iyong bibig sa kaniya na nakatakas, at ikaw ay magsasalita, at hindi ka na mapipipi pa: at ikaw ay magiging

tanda sa kanila; at kanilang malalaman na ako ang Panginoon. Ezekiel 24:1, 15–27.

Ang alpha ng pagkubkob ay ang kamatayan ng ninanasa ni Ezekiel, at ang omega ay ang kamatayan ng ninanasa ng Israel.

Nakakarinig, ngunit Hindi Nakikinig

May limang pagkakataon na ang matatanda o ang bayan ay inilalarawan sa paanuman bilang nakikinig kay Ezekiel. Sa Ezekiel 8:1, ang matatanda ng Juda ay nakaupo sa harap niya. Sa Ezekiel 14:1, ang matatanda ay lumapit at umupo sa harap niya. Sa Ezekiel 20:1, ang matatanda ng Israel ay nagsilapit upang sumangguni sa Panginoon. Sa Ezekiel 37:18, sinabi ng Diyos kay Ezekiel: “Pagka ang mga anak ng iyong bayan ay mangagsalita sa iyo, na mangagsasabi, Hindi mo бага ipahahayag sa amin kung ano ang kahulugan ng mga bagay na ito?” Sa kabanata dalawampu’t apat ay tuwirang nagtanong ang bayan: “Hindi mo бага sasabihin sa amin kung ano ang mga bagay na ito sa amin, na iyong ginagawa nang gayon?” Sa bawat isa sa limang pagkakataon, ang matatanda o ang bayan ay nasa kalagayang Laodicea.

At sinabi niya, Humayo ka, at sabihin mo sa bayang ito, Tunay na kayo’y makakarinig, nguni’t hindi kayo makauunawa; at tunay na kayo’y makakakita, nguni’t hindi kayo makatatalastas. Patabain mo ang puso ng bayang ito, at pabigatin mo ang kanilang mga tainga, at ipikit mo ang kanilang mga mata; baka sila’y makakita ng kanilang mga mata, at makarinig ng kanilang mga tainga, at makaunawa ng kanilang puso, at magsihikayat, at magsigaling. Isaia 6:9, 10.

Ang limang paglalarawan sa bayang nakaririnig ngunit hindi nakaririnig, at ang limang paglalarawan sa bayang nakakakita ngunit hindi nakakakita, ay tumutugma sa limang hakbang ng mga tumatangging makakita at makarinig sa patotoo ni Isaia.

Nguni’t ang salita ng Panginoon ay naging sa kanila utos sa ibabaw ng utos, utos sa ibabaw ng utos; tuntunin sa ibabaw ng tuntunin, tuntunin sa ibabaw ng tuntunin; dito’y kaunti, at doo’y kaunti; upang sila’y yumaon, at mabuwal nang patalikod, at mabali, at masilo, at mahuli. Isaia 28:13.

At marami sa kanila ang matitisod, at mabubuwal, at madudurog, at masisilo, at mabibihag. Isaia 8:15.

Mga Tanda

Sa ikadalawampu’t apat na kabanata ng Ezekiel, ang panahong nagsisimula sa pagkubkob at sa pagkamatay ng asawa ni Ezekiel—ang kinagigiliwan ng kaniyang mga mata—ay nagwawakas sa pagkamatay ng Jerusalem—ang kinagigiliwan ng mga mata ng Israel. Ang pagkubkob na tumagal ng isa’t kalahating taon ay naglalaman ng tanda ng Alpha at Omega, at ang panahong iyon ay nagsisimula at nagtatapos sa pamamagitan ng isang tanda. Gaya sa Ezekiel 24, tinutukoy ni Jesus ang tanda ng pagkubkob sa Mateo 24.

Ang mga salita ni Cristo ay sinalita sa pandinig ng malaking bilang ng mga tao; datapuwa’t nang Siya’y nag-iisa, lumapit sa Kaniya sina Pedro, Juan, Santiago, at Andres habang Siya’y nakaupo sa Bundok ng mga Olibo. “Sabihin Mo po sa amin,” wika nila, “kailan mangyayari

ang mga bagay na ito? at ano ang magiging tanda ng Iyong pagparito, at ng katapusan ng sanlibutan?” Hindi sinagot ni Jesus ang Kaniyang mga alagad sa pamamagitan ng paghihiwalay ng pagtalakay sa pagkawasak ng Jerusalem at sa dakilang araw ng Kaniyang pagparito. Pinag-isa Niya ang paglalarawan sa dalawang pangyayaring ito. Kung binuksan lamang Niya sa Kaniyang mga alagad ang mga pangyayari sa hinaharap ayon sa Kaniyang pagkakita sa mga iyon, hindi nila makakayang tiisin ang tanawin. Dahil sa habag sa kanila ay pinaghalo Niya ang paglalarawan sa dalawang dakilang krisis, na iniwan sa mga alagad na siyasatin ang kahulugan para sa kanilang sarili. Nang tukuyin Niya ang pagkawasak ng Jerusalem, ang Kaniyang mga salitang makahula ay umabot lampas sa pangyayaring iyon tungo sa panghuling paglalagablab sa araw na yaon na ang Panginoon ay babangon mula sa Kaniyang dako upang parusahan ang sanlibutan dahil sa kanilang kasamaan, kung kailan ilalantad ng lupa ang dugo nito, at hindi na nito tatakpan ang mga napatay dito. Ang buong pananalitang ito ay ibinigay, hindi lamang para sa mga alagad, kundi para rin sa mga mabubuhay sa mga huling tagpo ng kasaysayan ng sanlibutang ito.

Bumaling sa mga alagad, sinabi ni Cristo, “Mag-ingat kayo na huwag kayong madaya ninuman. Sapagkat marami ang magsisiparito sa Aking pangalan, na magsasabi, Ako ang Cristo; at kanilang ililigaw ang marami.” Maraming bulaang mesiyas ang lilitaw, na mag-aangking gumagawa ng mga himala, at magpapahayag na dumating na ang panahon ng pagliligtas sa bansang Judio. Ililigaw ng mga ito ang marami. Natupad ang mga salita ni Cristo. Sa pagitan ng Kaniyang kamatayan at ng pagkubkob sa Jerusalem, maraming bulaang mesiyas ang nagsilitaw. Ngunit ang babalang ito ay ibinigay rin sa mga nabubuhay sa panahong ito ng sanlibutan. Ang gayunding mga pandarayang isinagawa bago ang pagkawasak ng Jerusalem ay isinagawa sa buong mga kapanahunan, at muling isasagawa.

“At makaririnig kayo ng mga digmaan at ng mga usap-usapan tungkol sa mga digmaan: tiyakin ninyong huwag kayong magulumihanan: sapagkat ang lahat ng mga bagay na ito ay kinakailangang mangyari, datapuwa’t hindi pa ang wakas.’ Bago ang pagkawasak ng Jerusalem, ang mga tao ay nag-agawan para sa kataas-taasang kapangyarihan. Pinatay ang mga emperador. Napatay yaong mga inaakalang nakatayo kasunod ng trono. Nagkaroon ng mga digmaan at mga usap-usapan tungkol sa mga digmaan. ‘Ang lahat ng mga bagay na ito ay kinakailangang mangyari,’ sabi ni Cristo, ‘datapuwa’t hindi pa ang wakas [ng bansang Judio bilang isang bansa]. Sapagkat maghihimagsik ang bansa laban sa bansa, at ang kaharian laban sa kaharian: at magkakaroong ng mga taggutom, at mga salot, at mga lindol, sa iba’t ibang dako. Ang lahat ng mga ito ay pasimula ng mga kapighatian.’ Sinabi ni Cristo, Habang nakikita ng mga rabbi ang mga tandang ito, ihahayag nila na ang mga ito ay mga hatol ng Diyos sa mga bansa dahil sa pagpapanatili sa Kaniyang bayang pinili sa pagkaalipin. Ipahahayag nila na ang mga tandang ito ang tanda ng pagparito ng Mesiyas. Huwag kayong padaya; ang mga ito ang pasimula ng Kaniyang mga hatol. Ang bayan ay tumingin sa kanilang sarili. Hindi sila nagsisi at nagbalik-loob upang mapagaling Ko sila. Ang mga tandang inihaharap nila bilang mga tanda ng kanilang paglaya mula sa pagkaalipin ay mga tanda ng kanilang pagkapuksa.” The Desire of Ages, 628.

Ang pagkubkob sa Jerusalem noong taóng 66 ay nagtaglay ng tanda ng paglalagay ng Roma ng mga watawat nito sa looban ng santuwaryo. Ang pagpapaliwanag ni Jesus sa mga pangyayari sa

panahong 66 hanggang 70 ay iniugnay ang pagkawasak noong taóng 70 sa Kaniyang Ikalawang Pagparito; at may isang tandang kaugnay ng Kaniyang Ikalawang Pagparito.

“Di-naglalaon ay napatuon ang aming mga mata sa Silangan, sapagkat may lumitaw na isang munting maitim na ulap na kasinlaki ng kalahati ng palad ng isang tao, na alam naming lahat na siyang Tanda ng Anak ng Tao.” *The Day Star*, 1846.

Ang simula at katapusan ng kasaysayan ng 66 hanggang 70 AD ay naglalaman ng isang tandang kaugnay ng pasimula ng pagkubkob at ng pagwasak sa lunsod, na umaayon sa tandang alpha at omega ng pagkamatay ng pita ng mga mata noong 587 BC at 586 BC.

Ang kasaysayan ng pagkubkob na tumagal ng isa at kalahating taon ay isang “tanda” para sa mga huling araw. Ang mga mangmang na dalaga na inilalarawan sa kasaysayan ni Ezekiel ay may katumbas sa kasaysayan ng marurunong na dalaga na nakita ang tanda ng pagkubkob noong taong 66 at tumakas tungo sa kaligtasan. Ang pagkubkob na tumagal ng isa at kalahating taon ang tanda na naghahayag ng dalawang uri ng mga sumasamba. Mauunawaan ng isang uri ang tanda, ngunit ang kabilang uri—na kinakatawan bilang “marami” ni Isaias—ay hindi makakakita o makaririnig.

Marami at Kaunti

Nang magkagayo’y sinabi ng hari sa mga alipin, Gapusin ninyo ang kaniyang mga kamay at mga paa, at dalhin siya palayo, at ihagis siya sa kadiliman sa labas; doo’y magkakaroon ng pagtangis at pagngangalit ng mga ngipin. Sapagkat marami ang tinatawag, datapuwa’t kakaunti ang mga hinirang. Mateo 22:13, 14.

Kaya ang mga huli ay magiging una, at ang mga una ay magiging huli: sapagkat marami ang tinawag, datapuwa’t kakaunti ang pinili. Mateo 20:16.

Makakita at Makarinig

May limang isinagawang talinghaga sa aklat ni Ezekiel, at limang ulit ding nagsalita si Ezekiel sa mga pinuno at sa bayan. Ang dalawang saksing iyon ang kumikilala sa limang mangmang na dalaga na tumatangging “makakita” at tumatangging “makarinig.” Tumanggi silang makita o marinig ang kaalamang nadaragdagan kapag si Jesus, na bilang Leon ng lipi ni Juda, ay nag-aalis ng tatak sa Kaniyang makahulang Salita.

Makikita at Maririnig ng Sanlibutan

Kayong lahat na mga nananahan sa sanlibutan, at mga tumatahan sa lupa, masdan ninyo kapag siya’y nagtataas ng isang watawat sa mga bundok; at kapag siya’y humihihip ng trumpeta, dinggin ninyo. Isaias 18:3.

At sa araw na yaon ay maririnig ng mga bingi ang mga salita ng aklat, at ang mga mata ng mga bulag ay makakakita mula sa kalabuan at mula sa kadiliman. Isaias 29:18.

Ang Aking Hangal at Mangmang na Bayan ay Walang Kaalaman

Hanggang kailan ako makakakita ng watawat, at makaririnig ng tunog ng trumpeta? Sapagkat ang aking bayan ay mangmang, hindi nila ako nakilala; sila'y mga anak na hangal, at wala silang pagkaunawa: marunong silang gumawa ng kasamaan, ngunit sa paggawa ng mabuti ay wala silang kaalaman. Jeremias 4:21, 22.

Ipahayag ninyo ito sa sambahayan ni Jacob, at ilathala ninyo ito sa Juda, na inyong sabihin, Dinggin ninyo ngayon ito, O mangmang na bayan, at walang unawa; na may mga mata, at hindi nakakakita; na may mga tainga, at hindi nakaririnig. Jeremias 5:20, 21.

Isang Mapanghimagsik na Sambahayan

Ang salita ng Panginoon ay dumating din sa akin, na nagsasabi, Anak ng tao, ikaw ay nananahan sa gitna ng mapanghimagsik na sambahayan, na may mga matang nakakakita, ngunit hindi nakakakita; may mga taingang nakaririnig, ngunit hindi nakaririnig: sapagkat sila ay mapanghimagsik na sambahayan. Ezekiel 12:1, 2.

Kaya nga nagsasalita Ako sa kanila sa pamamagitan ng mga talinghaga: sapagkat sa pagkakita ay hindi sila nakakakita; at sa pakikinig ay hindi sila nakaririnig, ni nakauunawa man. At sa kanila ay natutupad ang hula ni Esaias, na nagsasabi, Sa pakikinig ay makaririnig kayo, at hindi kayo mangakauunawa; at sa pagkakita ay makakakita kayo, at hindi kayo mangakauunawa: Sapagkat tumaba ang puso ng bayang ito, at ang kanilang mga tainga ay mahina sa pakikinig, at ipinikit nila ang kanilang mga mata; baka sakaling sila'y makakita ng kanilang mga mata at makaririnig ng kanilang mga tainga, at makaunawa ng kanilang puso, at mangabalik-loob, at sila'y Aking pagalingin.

Ngunit mapapalad ang inyong mga mata, sapagkat nakakakita ang mga ito; at ang inyong mga tainga, sapagkat nakaririnig ang mga ito. Sapagkat katotohanang sinasabi ko sa inyo, na maraming propeta at mga taong matuwid ang nagnasang makita ang mga bagay na inyong nakikita, ngunit hindi nila nakita; at marinig ang mga bagay na inyong naririnig, ngunit hindi nila narinig ang mga iyon. Mateo 13:13–17.

Ang Mga Lumang Landas

Ganito ang sabi ng Panginoon, Magsitayo kayo sa mga daan, at magsitingin, at magtanong tungkol sa mga dating landas, kung saan naroon ang mabuting daan, at lumakad kayo roon, at kayo'y makasusumpung ng kapahingahan para sa inyong mga kaluluwa. Ngunit sinabi nila, Hindi kami lalakad doon. Naglagay rin ako ng mga bantay sa inyo, na sinasabi, Pakinggan ninyo ang tunog ng trumpeta. Ngunit sinabi nila, Hindi kami makikinig. Jeremias 6:16, 17.

Ang Mensahe ng 1840–1844

“Ang lahat ng mga pahayag na ibinigay mula 1840–1844 ay dapat ngayong ipahayag nang may kapangyarihan, sapagkat marami ang nawalan ng wastong pagkaunawa. Ang mga pahayag ay dapat dalhin sa lahat ng mga iglesya.

Sinabi ni Cristo, “Mapapalad ang inyong mga mata, sapagkat nangakakakita; at ang inyong mga tainga, sapagkat nangakaririnig. Sapagkat katotohanang sinasabi ko sa inyo, na maraming

propeta at mga taong matuwid ang nangagnais na makita ang mga bagay na inyong nakikita, at hindi nila nakita; at marinig ang mga bagay na inyong naririnig, at hindi nila narinig” [Matthew 13:16, 17]. Mapapalad ang mga matang nakakita ng mga bagay na nakita noong 1843 at 1844.

“Ibinigay ang mensahe. At hindi dapat magkaroon ng anumang pagkaantala sa pag-uulit ng mensahe, sapagkat ang mga tanda ng mga panahon ay nagaganap na; ang pangwakas na gawain ay dapat maganap. Isang dakilang gawain ang magaganap sa maikling panahon. Malapit nang ibigay, sa pamamagitan ng itinakda ng Diyos, ang isang mensahe na lalakas hanggang sa maging isang malakas na sigaw. Kung magkagayon ay tatayo si Daniel sa kaniyang bahagi, upang ibigay ang kaniyang patotoo.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Ang Tanda ng Pagkubkob

May limang pagkakataon sa aklat ni Ezekiel na siya ay “gumawa” ng isang talinghaga na tumanggi namang makita ng bayan, at mayroon ding limang pagkakataon na siya ay “nagsalita” sa bayang iyon, na tumangging makarinig. Ang dalawang saksi ng isinagawang talinghaga at ng pagsasalita ay iniharap sa limang mangmang na dalaga. Ang isa sa mga isinagawang talinghaga, na matatagpuan sa ikaapat na kabanata, ay kumakatawan sa “tanda” ng pagkubkob, na nagbababala sa dumarating na pagkawasak. Ang mensahe ni Ezekiel ay ang mensahe sa Laodicea.

Ang “tanda” na ibinigay para sa Laodicea ay ang ‘tanda ng pagkubkob,’ at ang pagkubkob sa mga huling araw ay kinakatawanan ng ilang mga saksi. Ang tanging tandang ibinigay sa mga Judio noong mga araw ni Cristo ay ang tanda ni Jonas, na kumakatawan sa isang talinghagang isinakatuparan ng tatlong araw sa tiyan ng isang balyena.

Nang magkagayo’y nagsisagot ang ilan sa mga eskriba at sa mga Fariseo, na nangagsasabi, Guro, ibig naming makakita ng isang tanda mula sa iyo. Datapuwa’t siya’y sumagot at sinabi sa kanila, Isang masama at mapangalunyang lahi ang humahanap ng tanda; at walang tandang ibibigay sa kaniya, kundi ang tanda ng propeta Jonas: Sapagka’t kung paanong si Jonas ay napasa tiyan ng balyena na tatlong araw at tatlong gabi; gayundin ang Anak ng tao ay mapapasa puso ng lupa na tatlong araw at tatlong gabi. Mateo 12:38–40.

Ang Tanda ni Jonas

Ang tanda ni Jonas ay isang talinghagang isinagawa tungkol sa muling pagkabuhay mula sa kamatayan. Si Juan ay kumakatawan sa gayon ding katotohanan, sapagkat siya ay inihagis sa isang kumukulong kawa ng langis, at lumabas na buhay. Si Daniel sa yungib ng mga leon at ang tatlong mararangal sa hurno ni Nabucodonosor ay kumakatawan sa isang muling pagkabuhay mula sa kamatayan. Lahat ng mga ito ay kumakatawan sa isang daan at apatnapu’t apat na libo na muling binuhay sa Apocalipsis kabanata labing-isa.

“Ang mga pag-iisip ng Tagapagligtas ay muling bumalik mula sa pagmumuni-muni sa nakaraan at sa hinaharap. Samantalang sinisikap ng mga tao na ipaliwanag ang kanilang nakita at narinig ayon sa mga naging impresyon sa kanilang mga isip, at ayon sa liwanag na taglay nila, ‘sumagot si Jesus at nagsabi, Ang tinig na ito ay hindi dumating dahil sa akin, kundi dahil

sa inyo.' Ito ang sukdulang katibayan ng Kaniyang pagiging Mesiyas, ang hudyat ng Ama na si Jesus ay nagpahayag ng katotohanan, at Siya ang Anak ng Diyos. Tatalikuran ba ng mga Judio ang patotoong ito ng kataas-taasang Langit? Minsan na nilang itinanong sa Tagapagligtas, Anong tanda ang ipinakikita mo upang kami'y makakita at sumampalataya? Hindi mabilang na mga tanda ang naibigay sa buong panahon ng ministryo ni Cristo; gayunman ay ipinikit nila ang kanilang mga mata at pinatigas ang kanilang mga puso upang huwag silang mapaniwala. Ang pinakadakilang himala ng pagkabuhay na mag-uli ni Lazaro ay hindi nag-alis ng kanilang kawalang-panampalataya, kundi pinuno sila ng lalong tuminding masamang hangarin; at ngayo'y nang makapagsalita na ang Ama, at wala na silang maihihinging iba pang tanda, ang kanilang mga puso ay hindi lumambot at patuloy pa rin silang tumangging sumampalataya." Spirit of Prophecy, volume 3, 79.

Si Lazaro ang tanda ng pagkabuhay na mag-uli gaya ng isinadula ni Jonas sa tiyan ng balyena. Ang tinig ng Ama na may kaugnayan sa binuhay na mag-uling si Lazaro ay kumakatawan sa pagsasanib ng pagka-Diyos at pagkatao, na siyang likas na kalagayan ni Cristo, na nagbihis sa Kaniyang sarili ng laman ng tao. Ang pagsasanib ng pagka-Diyos at ng pagkatao ang watawat ng isang daan at apatnapu't apat na libo, at si Lazaro ang tanda ng kapangyarihan ng pagkabuhay na mag-uli na nagsasakatuparan ng pagkakaisa ng Manlilikha at ng nilalang.

"Sa pamamagitan ng muling pagbuhay kay Lazaro, marami ang naakay upang sumampalataya kay Jesus. Bahagi ng panukala ng Diyos na si Lazaro ay mamatay at mailagay sa libingan bago dumating ang Tagapagligtas. Ang muling pagbuhay kay Lazaro ang pinakadakilang himala ni Cristo, at dahil dito marami ang lumuwalhati sa Diyos." Manuscript Releases, volume 21, 111.

Pinangunahan ni Lazaro ang matagumpay na pagpasok sa Jerusalem, at siya ang buháy na "tanda" ng pagkabuhay na mag-uli na inilalarawan ni Jonas.

"Si Lazaro, na ang kaniyang katawan ay nakaranas ng kabulukan sa libingan, ngunit ngayo'y nagagalak sa kalakasan ng maluwalhating pagkalalaki, ang umakay sa hayop na sinasakyan ng Tagapagligtas." The Desire of Ages, 572.

Ang matagumpay na pagpasok ay tumutugma sa pagtitipong-kampo sa Exeter, na siyang katuparang alpha ng talinghaga tungkol sa sampung dalaga, at sa gayon ay iniuugnay ang "tanda" ni Jonas at ni Lazaro sa omega at sakdal na katuparan ng pagpapahayag ng mensahe, "Narito, dumarating ang Kasintahang Lalaki!"

"Madalas akong tumukoy sa talinghaga tungkol sa sampung dalaga, na ang lima sa kanila ay matatalino, at ang lima ay mangmang. Ang talinghagang ito ay natupad na at matutupad hanggang sa pinakatitik nito, sapagkat ito ay may natatanging pagkakapit sa panahong ito, at, gaya ng mensahe ng ikatlong anghel, ay natupad na at mananatiling pangkasalukuyang katotohanan hanggang sa katapusan ng panahon." Review and Herald, August 19, 1890.

Ang huling pagdating nina Jonas, Lazaro, at Samuel Snow sa pagtitipon sa kampo sa Exeter ay umaayon sa "tanda ng pagkubkob" ni Ezekiel. Inakay ni Lazaro si Cristo papasok sa Jerusalem na nakasakay sa isang asno.

“Si Bates ay isa sa mahahalagang pinuno sa pagpupulong sa kampo sa Exeter (New Hampshire) noong Agosto, 1844, nang ang ‘tunay na sigaw sa hatinggabi’ ay unang iharap. Nagkataon na si Bates ang mangangaral na pinili para sa paglilingkod nang umagang iyon sa kampo. Hinahamon niya ang kaniyang mga tagapakinig na manatiling tapat at may kahinahunan niyang tinitiyak sa kanila na sinusubok lamang sila ng Diyos, na sila ay nasa panahon ng paghihintay, at iba pang katulad na damdamin, nang dumating si Samuel S. Snow sa kampo na nakasakay sa kabayo. Pagkaupo sa tabi ng kaniyang kapatid na babae, si Gng. John Couch, muling ipinahayag ni Snow ang kaniyang paniniwala na si Cristo ay magpapakita sa takdang panahon. Lubhang naantig, ginulat ni Gng. Couch ang mga tagapakinig sa pagtindig at pagpapahayag, ‘Narito ang isang lalaking may mensahe mula sa Diyos!’” Leroy Froom, *The Prophetic Faith of our Fathers*, tomo 4, 549.

Noong Abril 1521, naglakbay si Martin Luther sakay ng karwaheng hinihila ng kabayo patungo sa Diet of Worms, kung saan tinanggihan niya ang mga tradisyon at kaugaliang pangkapapahan at sinabi, “Malibang ako’y mapaniwala sa pamamagitan ng patotoo ng mga Kasulatan o ng malinaw na katwiran... hindi ko maaaring bawiin at hindi ko babawiin ang anuman, sapagkat hindi ligtas ni matuwid na sumalungat sa budhi. Dito ako nakatayo. Wala akong magagawang iba. Tulungan nawa ako ng Diyos. Amen.”

Kung paanong sinalungat ng mga Pariseo ang matagumpay na pagpasok ni Cristo, gayundin sinalungat ng mga awtoridad ng kapapahan ang pagpasok ni Luther. Pagkatapos nito ay binago ni Luther ang kaniyang pangalan (isang sagisag ng pagtatatak) at ikinubli habang isinasalin niya ang Bagong Tipan sa wikang Aleman. Ang kaniyang pagharap sa Diet of Worms ay naging hulang tipo ng Sigaw sa Hatinggabi na umakay sa utos ng kamatayan mula sa mga awtoridad ng iglesia at estado noong panahong iyon, anupat naging hulang tipo rin ng batas ng Linggo. Pagkaraan ng sampung buwang pagkakatao sa ilalim ng pangalang “Junker Jörg,” ang banta mula sa mga awtoridad ay nagbago, higit sa lahat dahil sa dalawang suliraning militar na hinarap ng tiwaling si Charles V. Ang dalawang bantang militar na iyon ay ang Pransiya at Islam, na kumakatawan sa gayon ding di-banal na alyansa ng sosyalismo at Islam na sa kasalukuyan ay humaharap sa sangkatauhan.

“Ang gawain ng Diyos sa lupa ay nagpapakita, sa bawat kapanahunan, ng kapansin-pansing pagkakatulad sa bawat dakilang reporma o kilusang pangrelihiyon. Ang mga simulain ng pakikitungo ng Diyos sa mga tao ay laging iisa. Ang mahahalagang kilusan sa kasalukuyan ay may kaagapay sa mga nagdaan, at ang karanasan ng iglesia sa mga nakaraang kapanahunan ay may mga aral na may dakilang halaga para sa ating sariling panahon.” *The Great Controversy*, 343.

Isang asno na pinangunahan ni Lazaro ang nagdala kay Cristo sa Jerusalem, isang kalesang hila ng kabayo ang naghatid kay Luther sa Diet of Worms, at isang kabayo ang nagdala kay Snow sa pulong-kampo sa Exeter, sa gayon ay kinikilala ang asno at ang kabayo, kapuwa mga kasapi ng pamilyang “Equidae” sa henus na “Equus,” bilang tanda ng mensahe ng Sigaw sa Hatinggabi.

Magalak kang mainam, O anak na babae ng Sion; humiyaw ka, O anak na babae ng Jerusalem: narito, ang iyong Hari ay dumarating sa iyo: siya’y matuwid, at nagtataglay ng kaligtasan;

mapagpakumbaba, at nakasakay sa isang asno, at sa isang bisiro, ang anak ng isang asno.
Zacarias 9:9.

Ang tanda ng mensahe ng Sigaw sa Hatinggabi ay ang pagdating ng asno o kabayo, na kapwa mga sagisag ng Islam. Ang piniling mensahero ng tunay na mensahe ng sigaw sa hatinggabi ay dumating na nakasakay sa kabayo, na kaayon ng pagdating ni Cristo na nakasakay sa isang asno. Ang “pagkubkob” sa mga huling araw ay minamarkahan ng katuparan ng pagkakakilanlang ibinigay ni Ellen White na ang lungsod ng Nashville ay tatamaan ng “mga bolang apoy.”

Bakit nagsisimula ang pagkubkob sa mga bolang apoy ng Nashville? Ito ba ay sapagkat ang Islam ay kinakatawan ng asno at ng kabayo sa makahulang Salita ng Diyos?

Smirna

Si Emperador Nero ang nagmamarka sa pasimula ng iglesya ng Smyrna nang ang lungsod ng Roma ay sinunog noong taong 64. Ang petsang iyon ang nagmamarka sa pasimula ng pag-uusig sa iglesyang Cristiano na isinakatuparan sa loob ng dalawang daan at limampung taong yugto na nagtapos sa Edict of Milan noong taong 313. Ang pagbuo ng larawan ng halimaw ay kumakatawan sa alpha na panandang-daan na nagpapasimula ng isang yugto na nagtatapos sa isang omega na panandang-daan na kinakatawanan ng tatak ng halimaw sa nalalapit na batas ng Linggo. Ang yugtong ito ay kinikilalang nagsisimula sa pamamagitan ng “mga kautusan.”

“Kung nais maunawaan ng mambabasa ang mga kasangkapang gagamitin sa nalalapit na tunggalian, kailangan lamang niyang tunghayan ang talaan ng mga pamamaraang ginamit ng Roma para sa gayunding layunin noong mga nagdaang kapanahunan. Kung nais niyang malaman kung paano pakikitunguhan ng magkakaisang mga Papista at mga Protestante ang mga tumatanggi sa kanilang mga dogma, masdan niya ang espiritung ipinamalas ng Roma laban sa Sabbath at sa mga tagapagtanggol nito.

“Ang mga utos-hari ng mga hari, mga pangkalahatang konseho, at mga ordinansa ng iglesya na itinataguyod ng kapangyarihang sekular ay siyang mga hakbang na sa pamamagitan nito ay naabot ng paganong kapistahan ang marangal nitong katayuan sa daigdig ng mga Kristiyanos. Ang unang pampublikong hakbang na nagpatupad ng pangingilin ng Linggo ay ang kautusang ipinairal ni Constantino. (A.D. 321; tingnan ang tala sa Apendise para sa pahina 53.) Iniaatas ng kautusang ito na magpahinga ang mga naninirahan sa mga bayan sa ‘kagalang-galang na araw ng araw,’ ngunit pinahihintulutan ang mga taga-bukid na ipagpatuloy ang kanilang mga gawaing pang-agrikultura. Bagaman sa katunayan ay isang batas na pagano, ito ay ipinatupad ng emperador matapos ang kaniyang pakunwaring pagtanggap sa Kristiyanismo.” The Great Controversy, 574.

Ang unang haring kautusan na nagmarka ng isang paglipat mula sa iglesya ng Smyrna tungo sa iglesya ng Pergamos ay ang Kautusan ng Milan noong 313. Ito ang kumatawan sa unang hakbang na umakay sa unang batas ukol sa Linggo noong 321. Ang pagkawasak ng Jerusalem ay sumasagisag sa batas ukol sa Linggo, at may dalawang propetikong saksi na tumutukoy sa isang pagkubkob na nauna sa pagkawasak. Ang dalawang pagkubkob na iyon, na kinakatawan ng ikatlong pagkubkob ng Babilonia noong 587 BC at ng ikalawang pagkubkob ng Roma noong

taong 70, ay nagpapakilala na ang panandang daan na nauuna sa panandang daan ng batas ukol sa Linggo ay isang propetikong pagkubkob.

Kinubkob ni Nabucodonosor si Jehoiakim, pagkatapos si Jehoiachin, at sa wakas si Zedekias. Kumubkob si Cestius noong taong 66, at tinupad ang tandang ibinigay ni Jesus sa iglesya, kung paanong ang ikatlong pagkubkob noong 587 BC ay nagtaglay ng tanda ng pagkamatay ng asawa ni Ezekiel. Ang panandang nauuna sa pagkawasak ng Jerusalem ay isang pagkubkob, at ito rin ay isang “tanda.” Ang panandang nauna sa batas ng Linggo ng 321 ay ang Kautusan ng Milan, kung saan naganap ang paglipat mula sa isang iglesya (Smyrna) na walang hatol tungo sa Pergamo, ang sagisag ng isang iglesyang nakipagkompromiso.

Samakatuwid, ang Kautusan ng Milan ang pasimula ng isang makahulang pagkubkob, at ito rin ay isang tanda. Minamarkahan din nito kung saan ang kilusang Laodicea ng isang daan at apatnapu’t apat na libo ay lumilipat tungo sa kilusang Filadelfia ng isang daan at apatnapu’t apat na libo.

Ang Philadelphia at Smyrna ay kumakatawan sa tanging dalawang iglesia sa pitong iglesia ng Apocalipsis na walang pagsaway. Ang katotohanang ito naman ang nagpapakilala sa transisyong iyon bilang ang paglipat ng iglesiang nakikipagdigma tungo sa iglesiang nagtatagumpay. Ang transisyong iyon ay kaayon ng Edict of Milan, kung saan ang kilusang panghuling-panahon ng isang daan at apatnapu’t apat na libo ay nagiging yaong ikawalong iglesia, na kabilang sa pito. Ang Philadelphia at Smyrna rin ang tanging dalawang iglesia na nakikipagpunyagi laban sa mga nagsasabing sila ay mga Judio, ngunit sa katotohanan ay mula sa sinagoga ni Satanas.

Ang palatandaang iyon ng 313 ay umaayon din sa pulong-kampuhan sa Exeter mula Agosto 12 hanggang 17 noong 1844. Nang magwakas ang pulong-kampuhan, ang mensahe ay humagip sa kahabaan ng silangang baybayin ng Estados Unidos na gaya ng isang dambuhalang along-dagat hanggang sa magsara ang pinto noong Oktubre 22, 1844.

“Gaya ng isang dambuhalang alon, humagupit ang kilusan sa buong lupain. Mula sa lunsod hanggang sa lunsod, mula sa nayon hanggang sa nayon, at hanggang sa mga liblib na pook sa kanayunan ay lumaganap ito, hanggang sa lubusang magising ang naghihintay na bayan ng Diyos. Naglaho ang panatikismo sa harap ng pagpapahayag na ito gaya ng hamog-na-nagyelo sa unang umaga sa harap ng sumisikat na araw. Nakita ng mga sumasampalataya na naalis ang kanilang pag-aalinlangan at pagkalito, at ang pag-asa at katapangan ay nagpasigla sa kanilang mga puso. Ang gawain ay malaya sa mga kalabisang yaon na laging nahahayag kapag may sigasig ng tao na walang pumipigil na impluwensiya ng salita at Espiritu ng Diyos. Ito ay kahalintulad sa likas na katangian ng mga panahong yaon ng pagpapakumbaba at pagbabalik-loob sa Panginoon na, sa gitna ng sinaunang Israel, ay sumunod sa mga pahayag ng pagsaway mula sa Kaniyang mga lingkod. Taglay nito ang mga katangiang nagpapakilala sa gawa ng Diyos sa bawat kapanahunan. Kaunti ang masidhing kagalakang makapukaw-damdamin, kundi sa halip ay malalim na pagsisiyasat ng puso, pagpapahayag ng kasalanan, at pagtalikod sa sanlibutan. Ang paghahanda upang salubungin ang Panginoon ang pasaning laman ng mga kaluluwang nasa matinding pagdadalamhati. Naroon ang matiyagang pananalangin at ganap na pagtatalaga sa Diyos.” The Great Controversy, 400, 401.

Ang pagsasara ng pinto noong Oktubre 22, 1844 ay nagsisilbing sagisag ng malapit nang dumating na batas ng Linggo, at ang tanda sa daan na nauna sa saradong pinto ng Oktubre 22 ay ang pulong-kampo sa Exeter. Samakatuwid, ang pulong-kampo sa Exeter ay kaayon ng Edikto ng Milan. Ito rin ay kaayon ng matagumpay na pagpasok ni Cristo.

“Ang sigaw sa hatinggabi ay hindi gaanong dinala sa pamamagitan ng pangangatwiran, bagaman ang katunayan mula sa Kasulatan ay malinaw at mapagpasya. May kapangyarihang mapilit na kalakip nito na gumalaw sa kaluluwa. Walang pag-aalinlangan, walang pagtatanong. Nang maganap ang matagumpay na pagpasok ni Cristo sa Jerusalem, ang mga taong nagkatipon mula sa lahat ng panig ng lupain upang ipagdiwang ang kapistahan ay nagdagsaan sa Bundok ng mga Olibo, at nang sila’y makisama sa karamihang sumasama kay Jesus, nasagap nila ang diwa ng sandali, at tumulong sa pagpapalakas ng sigaw, ‘Mapalad ang pumaparito sa pangalan ng Panginoon!’ [Mateo 21:9.] Sa gayunding paraan, ang mga di-sumasampalataya na nagsidalo sa mga pulong ng mga Adventista—ang ilan dahil sa pag-uusisa, ang ilan nama’y upang manlibak lamang—ay nakadama ng kapangyarihang mapanghikayat na kalakip ng pabalita, ‘Narito, dumarating ang Kasintahang Lalaki!’” Spirit of Prophecy, volume 4, 250.

Ang Kautusan ng Milan ay tanda ng makahulang pagkubkob na inilarawan sa tipo nina Nabucodonosor noong 587 BC at ni Cestio noong taóng 66. Ang dalawang pagkubkob na iyon ay humantong sa pagkawasak ng Jerusalem noong 586 BC at 70, ayon sa pagkakasunod. Natapos ang pagkubkob ni Cestio at pagkaraan ng tatlo at kalahating taon, muling nagpatuloy ang pagkubkob sa ilalim ni Tito, sa gayon ay naghahatid ng isang makahulang yugto na nagsisimula sa isang Romanong tagapamahalang alpha at nagwawakas sa isang tagapamahalang omega. Ang tatlo at kalahating taóng iyon ay kumakatawan sa pagyurak sa Jerusalem ng kapapahan, at sa malapit nang dumating na batas ng Linggo kapag ang nakamamatay na sugat ng kapapahan ay pinagaling at siya ay muling maghahari sa loob ng tatlo at kalahating simbolikong taon.

Nguni’t ang looban na nasa labas ng templo ay pabayaan mo, at huwag mo nang sukatin; sapagkat ito ay ibinigay sa mga Gentil: at ang banal na lungsod ay kanilang yuyurakan sa loob ng apatnapu’t dalawang buwan. Apocalipsis 11:2.

Noong 538, at muli sa pagdating ng batas sa Linggo, nagsisimula ang pagyurak sa Jerusalem. Ang dalawang batas sa Linggong iyon ay isinasagisag ng taong 321 nang ipatupad ni Constantino ang Dakila ang unang batas sa Linggo. Noong 538, ang kapapahan ay binigyan ng kapangyarihang usigin (yurakan) ang iglesia ng Diyos sa loob ng tatlo at kalahating taon, gaya ng isinagisag ng kasaysayan mula kay Cestius hanggang kay Tito. Noong 538, ang kapapahan ay nagpatupad ng isang batas sa Linggo sa ikatlong Konseho ng Orleans. Ang malapit nang dumating na batas sa Linggo ang tumutukoy kung kailan ang kapapahan ay muling bibigyan ng kapangyarihang yurakan ang templo (usigin).

Tinutukoy ng 313 ang unang kautusan na humantong sa unang batas ukol sa Linggo noong 321. Pagkatapos, noong 330, ang imperyo ay makahulang hinati sa silangan at kanluran, sa gayon ay minarkahan ang omega na pagwawakas ng ikalawang yugto ng makapapáng pag-uusig sa “apatnapu’t dalawang” makahulugang buwan—isang yugto ng pag-uusig at pagyurak na

nagsimula sa alpha na batas ukol sa Linggo sa Estados Unidos.

At sumunod sa kanila ang ikatlong anghel, na nagsasabi sa malakas na tinig, Kung ang sinuman ay sumasamba sa hayop at sa kaniyang larawan, at tumatanggap ng kaniyang tatak sa kaniyang noo, o sa kaniyang kamay, Ang gayon ay iinom ng alak ng poot ng Dios, na nahahandang walang halo sa saro ng kaniyang galit; at siya'y pahihirapan ng apoy at asupre sa harapan ng mga banal na anghel, at sa harapan ng Cordero: At ang usok ng kanilang kapighatian ay napaiilanglang magpakailan-kailan man: at sila'y walang kapahingahan araw ni gabi, silang nagsisisamba sa hayop at sa kaniyang larawan, at sinomang tumatanggap ng tatak ng kaniyang pangalan. Narito ang pagtitiis ng mga banal: narito ang mga nagsisitupad ng mga utos ng Dios, at ng pananampalataya kay Jesus. Apocalipsis 14:9–12.

Ang Kapatagan

Ang kahulugang Latin ng “Milan” ay nangangahulugang gitna ng kapatagan. Sa pagitan ng silangan at kanluran, noong taóng 313 si Constantine ng kanluran ay naghangad ng isang pakikipag-alyansa kay Licinius ng silangan. Ang kautusan ay kumatawan sa pagtatangkang pag-isahin ang silangan at kanluran, at ang kautusan ay pinagtibay sa pamamagitan ng isang kasunduang pag-aasawa, nang pakasalan ni Constantia, kapatid sa ama ni Constantine, si Licinius. Gayunman, kung paanong ang unang kasunduang pag-aasawa sa Daniel 11 sa pagitan ng mga Seleucid ng hilaga at ni Ptolemy ng timog, ang pag-aasawa ay itinadhanang mabigo, habang natutupad ang matandang kasabihang nagsasabing, “ang silangan ay silangan, at ang kanluran ay kanluran, at kailanma’y hindi magtatagpo ang dalawa.”

Ang taóng “330” ay tuwirang iniharap sa Daniel 11:24, 27, at 29. Dinadala nito ang labimpitong taon mula 313 hanggang 330 sa makahulang hanay ng Daniel 11, at dahil sa makahulang pangangailangan ay kinikilala nito ang kasunduang pag-aasawa ng silangan at kanluran noong 313 bilang isang kaagapay ng unang kasunduang pag-aasawa sa gayon ding kabanata.

“Ang hula sa ikalabing-isang kabanata ng Daniel ay halos umabot na sa ganap nitong katuparan. Marami sa kasaysayang naganap bilang katuparan ng hulang ito ay mauulit.”
Manuscript Releases, bilang 13, 394.

Si Antiochus II Theos, na naghari mula 261–246 BC, ay isinantabi ang kaniyang unang asawa na si Laodice I alang-alang kay Berenice, anak ni Ptolemy II Philadelphus ng Egipto. Ang pag-aasawang iyon ay bahagi ng kasunduang pangkapayapaan na nagtapos sa Ikalawang Digmaang Syrian noong 252 BC. Nang dakong huli ay tinalo ni Constantine si Licinius noong 324, natapos ang pag-aasawa, gaya rin ng pag-aasawa nina Antiochus at Berenice, nang lasunin ni Laodice, ang unang asawa, si Antiochus noong 246 BC. Ang pag-aasawa na naging tanda ng pagtatapos ng ikalawang digmaang Syrian, at ang pagpaslang kay Antiochus, at pagkaraan ay kay Berenice, sa kaniyang anak, at sa mga Egipcio niyang kasama, ang naging tanda ng pagsisimula ng ikatlong digmaang Syrian. Ang pag-aasawang bunga ng kasunduan noong 313 ang nagtapos sa panahon ng pag-uusig na kinakatawan ng iglesia ng Smyrna at nagpasimula sa panahon ng pakikipagkompromiso na kinakatawan ng iglesia ng Pergamos.

Ang pag-aasawa sa pasimula ng kasaysayan ng Seleucid ay naging tipo ng pag-aasawang pangkasunduan sa wakas ng imperyong Seleucid nang ibigay ni Antiochus the Great ang kaniyang anak na si Cleopatra I kay Ptolemy V Epiphanes. Ang pag-aasawa ay naganap sa Raphia noong 193 BC, ngunit ang alyansa ay di-nagtagal na natapos, gaya ng unang pag-aasawang pangkasunduan sa pagitan ng hari ng hilaga at ng hari ng timog. Ang alpha at omega na mga pag-aasawang pangkasunduan ng imperyong Seleucid ay tumitipo sa pag-aasawang pangkasunduan na binanggit nang dakong huli sa makahulang kasaysayan ng Daniel onse nang ibigay ni Octavian ang kaniyang kapatid na si Octavia Minor kay Mark Antony noong 40 BC. Sina Mark Antony at Octavian ay nasa isang tunggaliang pangkapangyarihan hinggil sa silangan at kanlurang mga bahagi ng Roma na sumiklab noong 44 BC sa pagpaslang kay Julius Caesar. Ang kasunduan sa Brundisium ay itinatag sa pag-aasawa noong 40 BC, at pagkalipas ng walong taon, noong 32 BC, pormal na hiniwalayan ni Mark Antony si Octavia at nagpasimula ng labanan sa Actium noong 31 BC, kung saan kapuwa sina Mark Antony at Cleopatra, (ang pinakahuling Cleopatra), ay dumating sa kanilang wakas.

Ang omega na kasunduang-pag-aasawa ng imperyong Seleucid ang nagpasok sa unang Cleopatra na tumayong tipo ng huling Cleopatra, na ang linya ng pinagmulan ang bumuo ng ugnay sa makahulang alpha na kasunduang-pag-aasawa ng imperyong Romano noong 40 BC. Ang tatlong kasunduang-pag-aasawang iyon ay tumatayong tipo ng kasunduang-pag-aasawa ng Kautusan ng Milan. Ang Kautusan ng Milan ang nagtatanda ng pasimula ng isang makahulang pagkubkob, ito ay kumakatawan sa isang makahulang tanda, ito ay nagmamarka ng paglipat mula sa isang matuwid na iglesia tungo sa isang di-matuwid na iglesia, kaya umaayon sa hiwaga ng ikawalo na mula sa pito. Ito ay nagmamarka ng isang kasunduang-pag-aasawa na nagwawakas ng isang digmaan, hanggang sa diborsyo ng kasunduang-pag-aasawa, at sa gayon ay minamarkahan ang pasimula ng isang digmaan. Sa dalawang pag-aasawang Romano, ang diborsyo ang nagpapasimula sa pagkakaisa ng imperyo. Ang 313 ay nagmamarka rin ng Exeter camp meeting kung saan nagsisimula ang pagpapahayag ng mensahe ng Midnight Cry at humahantong sa nakasarang pinto ng Oktubre 22.

Ipagpapatuloy nating pag-aralan ang mga katotohanang ito sa susunod na artikulo.